

ΣΤΕ 1603/2016 [Αποζημίωση ιδιοκτητών για περιορισμούς ιδιοκτησίας]

Πρόεδρος: *Αγγ. Θεοφιλοπούλου*

Εισηγητής: *Αικ. Σακελλαροπούλου*

Βασικές Σκέψεις

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης αίτησης καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο (υπ' αριθ. 3595351, 1299833/2013 ειδικά έντυπα παραβόλου).

2. Επειδή, με την αίτηση αυτή ζητείται η ακύρωση της τεκμαιρόμενης από την άπρακτη πάροδο τριμήνου σιωπηρής απόρριψης εκ μέρους της Διοικήσεως του από 26/12/2012 αιτήματος των αιτούντων, φερομένων ως ιδιοκτητών αγροτεμαχίων που βρίσκονται στη θέση «Περιβολάκια» της κτηματικής περιφέρειας του Δήμου Ραφήνας-Πικερμίου της Περιφερειακής Ενότητας Ανατολικής Αττικής, τα οποία βρίσκονται στη ζώνη Α' (ζώνες πρασίνου) του από 20.2.2003 π.δ. (Δ'199), με το οποίο καθορίζονται χρήσεις γης και όροι και περιορισμοί δομήσεως στην εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών προ του έτους 1923 ευρύτερη περιοχή των Μεσογείων, που περιλαμβάνεται στην εγκριθείσα με το από 22.6-7.7.1983 προεδρικό διάταγμα (Δ'284) Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου του Νομού Αττικής. Με το ως άνω αίτημα, το οποίο επεδόθη στους καθ' ών Υπουργούς στις 28/12/2012, οι αιτούντες ζητούσαν να τους καταβληθεί αποζημίωση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17 Συντάγματος, του άρθρου 1 Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ και του άρθρου 22 παρ. 1 του ν. 1650/1986, λόγω του εξαιρετικά επαχθούς χαρακτήρα των περιορισμών και των απαγορεύσεων που υφίστανται οι εν λόγω ιδιοκτησίες τους από την ένταξή τους στη ζώνη πρασίνου του ως άνω διατάγματος.

3. Επειδή, κατά τα παγίως κριθέντα, κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 45 παρ. 4 του π.δ/τος 18/1989 (Α'8), παράλειψη οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας, προσβλητή με αίτηση ακυρώσεως, στοιχειοθετείται αν ειδική διάταξη νόμου επιβάλλει στη Διοίκηση την υποχρέωση να ενεργήσει ή να ρυθμίσει συγκεκριμένη σχέση με την έκδοση εκτελεστής διοικητικής πράξης, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις και υποβληθεί σχετική αίτηση του διοικουμένου ενώπιον του αρμοδίου οργάνου, συνοδευόμενη από τα απαραίτητα δικαιολογητικά (βλ. ΣΤΕ 812/2013, 3310/2010, 5462/2012, 4531/2009 κ.ά.).

4. Επειδή, κατά τα προκύπτοντα από τα στοιχεία του φακέλου, οι αιτούντες φέρονται ως αποκλειστικοί κύριοι ή συνιδιοκτήτες αγροτεμαχίων, όπως αυτά περιγράφονται αναλυτικά στην κρινόμενη αίτηση, κειμένων στη θέση «Περιβολάκια» της κτηματικής περιφέρειας του Δήμου Ραφήνας-Πικερμίου της Περιφερειακής Ενότητας Ανατολικής

Αττικής, που βρίσκονται στη ζώνη Α' (ζώνες πρασίνου) του από 20.2.2003 π.δ. (Δ' 199), με το οποίο καθορίζονται χρήσεις γης και όροι και περιορισμοί δομήσεως στην εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών προ του έτους 1923 ευρύτερη περιοχή των Μεσογείων, που περιλαμβάνεται στην εγκριθείσα με το από 22.6-7.7.1983 προεδρικό διάταγμα (Δ' 284) Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου του Νομού Αττικής. Με την 2650/2013 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας απορρίφθηκε αίτηση ακυρώσεως που είχαν ασκήσει, μεταξύ άλλων, και μερικοί εκ των αιτούντων κατά του ως άνω π.δ/τος, ισχυριζόμενοι ότι με τις επίμαχες ρυθμίσεις απαγορεύεται πλέον οποιαδήποτε οικιστική εκμετάλλευση των ακινήτων τους. Με την απόφαση αυτή κρίθηκε ότι προκύπτουν οι λόγοι δημοσίου συμφέροντος που υπαγόρευσαν, με αντικειμενικά και πρόσφορα κριτήρια, τον καθορισμό ζώνης πρασίνου στην επίδικη, εκτός σχεδίου περιοχή και περαιτέρω, ότι ο περιορισμός της δομήσεως και των επιτρεπομένων στην εν λόγω περιοχή χρήσεων αποτελεί επίσης, ενόψει του σκοπούμενου αποτελέσματος, της διατηρήσεως δηλαδή του φυσικού περιβάλλοντος και του τοπίου σε περιοχή περιλαμβάνουσα λοφώδεις εξάρσεις, καθώς και εκτάσεις δασικού χαρακτήρα, πρόσφορο και αναγκαίο μέτρο συνταγματικώς επιβεβλημένο. Κατά συνέπεια, έγινε δεκτό ότι οι ρυθμίσεις του π.δ. δεν αντίκεινται ούτε στο άρθρο 17 του Συντάγματος, ούτε στο άρθρο 1 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ, σύμφωνα με το οποίο σε περίπτωση επεμβάσεως στην περιουσία ενός προσώπου, πρέπει να εξασφαλίζεται δίκαιη ισορροπία μεταξύ των απαιτήσεων για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων του προσώπου. Εξάλλου, κρίθηκε με την ίδια απόφαση ότι, όταν τα μέτρα που λαμβάνονται προς το σκοπό της προστασίας μιας περιοχής, καίτοι έχουν θεσπισθεί με γνώμονα αντικειμενικά κριτήρια που αποσκοπούν στην προστασία του περιβάλλοντος και την εξασφάλιση των καλύτερων δυνατών όρων διαβιώσεως, έχουν ως αποτέλεσμα την μη αναμενόμενη ουσιώδη στέρηση της χρήσεως της ιδιοκτησίας, σε σχέση με τον προορισμό της, δεν αναιρείται εκ μόνου του λόγου αυτού η νομιμότητά τους, αλλά γεννάται αξίωση των τυχόν θιγομένων ιδιοκτητών προς αποζημίωση, ανάλογα με την έκταση, την ένταση και τη χρονική διάρκεια της ζημίας, αδιαφόρως εάν έχει περιληφθεί σχετική ρήτρα στην κανονιστική πράξη επιβολής των περιοριστικών όρων και απαγορεύσεων, υπό την αυτονόητη, πάντως, προϋπόθεση ότι το επιβαλλόμενο βάρος υπερβαίνει το εύλογο όριο ανοχής και αλληλεγγύης, το οποίο δικαιούται να αξιώνει το Κράτος από το σύνολο των πολιτών ή ορισμένη μερίδα τους, σύμφωνα με το άρθρο 25 παρ. 4 του Συντάγματος και ενόψει του κατά το άρθρο 17 παρ. 1 του Συντάγματος κοινωνικού περιεχομένου της ιδιοκτησίας, μεταβάλλεται δηλαδή σε θυσία ελαχίστων κατά παράβαση του άρθρου 4 παρ. 5 του Συντάγματος. Ακολουθώντας, οι 1η, 4η, 5ος, 6η και ο κληροδόχος των 2ης και 3ου των αιτούντων, επικαλούμενοι τις διατάξεις του άρθρου 17 Συντάγματος, του άρθρου 1 Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ και του άρθρου 22 παρ. 1 του ν. 1650/1986, υπέβαλαν την από 26/12/2012 αίτησή τους προς τους Υπουργούς ΠΕΚΑ και Οικονομικών (ημερομηνία επίδοσης στις 28/12/2012), με την οποία ζήτησαν ν' αποζημιωθούν, λόγω του εξαιρετικά επαχθούς χαρακτήρα των περιορισμών και των απαγορεύσεων που

υφίστανται οι εν λόγω ιδιοκτησίες τους από την ένταξή τους στη ζώνη πρασίνου και την απαγόρευση κάθε είδους δόμησης, και συγκεκριμένα να τους καταβληθούν τα εξής ποσά: α) στην 1η και 4η αιτούσα, καθώς και στον κληροδόχο της 2ης και 3ου των αιτούντων για τα από κοινού κατά ποσοστό $\frac{1}{3}$ εξ αδιαιρέτου 21 ακίνητα ιδιοκτησίας τους, συνολικής έκτασης 26 στρεμμάτων και 351 τ.μ., το ποσό των 2.106.166 ευρώ κατά ποσοστό $\frac{1}{3}$ για τον καθένα τους, β) στον κληροδόχο των 2ης και 3ου αιτούντων για 3 αγροτεμάχια ιδιοκτησίας του, συνολικού εμβαδού 96.268 τ.μ., το ποσό των 7.700.000 ευρώ, γ) στην 1η αιτούσα, για δύο αγροτεμάχια συνολικού εμβαδού 5.847 τ.μ., το ποσό των 470.000 ευρώ, δ) στην 4η αιτούσα για αγροτεμάχιο συνολικού εμβαδού 4.778 τ.μ., το ποσό των 390.000 ευρώ, ε) στην 1η και 4η αιτούσα, για το από κοινού κατά ποσοστό $\frac{1}{2}$ εξ αδιαιρέτου αγροτεμάχιο ιδιοκτησίας τους, εμβαδού 20.246,75 τ.μ., ποσό 1.620.000 ευρώ κατά ποσοστό $\frac{1}{2}$ στην καθεμία, στ) στον 5ο αιτούντα, για αγροτεμάχιο εμβαδού 976,29 τ.μ., το ποσό των 78.000 ευρώ και ζ) στους 5ο και 6η αιτούντες, για το από κοινού κατά ποσοστό $\frac{1}{2}$ εξ αδιαιρέτου αγροτεμάχιο ιδιοκτησίας τους, εμβαδού 9.139,78 τ.μ., το ποσό των 731.000 ευρώ, κατά ποσοστό $\frac{1}{2}$ στον καθένα. Επικουρικά με την εν λόγω αίτηση οι 1η, 4η, 5ος, 6η αιτούντες και ο κληροδόχος των 2ης και 3ου αιτούντων, ζήτησαν αποζημίωση ίση με την αντικειμενική αξία των εν λόγω ακινήτων, δηλαδή το ήμισυ ($\frac{1}{2}$) των προαναφερθέντων ποσών. Η εν λόγω αίτηση συνοδευόταν από τίτλους ιδιοκτησίας και τοπογραφικά διαγράμματα για τις εν λόγω εκτάσεις. Μετά την παρέλευση τριμήνου από την υποβολή του αιτήματος και τη φερόμενη σιωπηρή απόρριψή της, κατά τους αιτούντες, ασκήθηκε η κρινόμενη αίτηση στις 10/4/2013. Εξάλλου, επί του ιδίου ζητήματος οι 1η, 4η, 5ος και 6η αιτούντες και ο κληροδόχος των 2ης και 3ου είχαν ασκήσει ήδη, στις 27/12/2012, αγωγή κατά του Ελληνικού Δημοσίου ενώπιον του Τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών, με την οποία ζητούσαν: α) βάσει των ίδιων ως άνω διατάξεων, να αναγνωρισθεί ότι το εναγόμενο οφείλει να καταβάλει σε αυτούς τα ίδια ως άνω ποσά ως αποζημίωση, νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής, β) άλλως και επικουρικώς να αναγνωρισθεί ότι το εναγόμενο οφείλει να τους καταβάλει τα ίδια ποσά, βάσει των διατάξεων του άρθρου 105 ΕισΝΑΚ, σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 17 Συντ. και 1 του Προσθέτου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ, για την αποκατάσταση της θετικής ζημίας των αιτούντων, άλλως ως διαφυγόντα κέρδη, νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής και γ) να αναγνωρισθεί ότι το εναγόμενο οφείλει να καταβάλει, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 105 ΕισΝΑΚ, σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 17 Συντάγματος και 1 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ, για την αποκατάσταση της ηθικής βλάβης που υπέστησαν οι αιτούντες, το ποσό των 65.000 ευρώ σε καθέναν από τους Μαγδαληνή Δημοπούλου, Ιωάννη Μαντζουράνη και Δήμητρα-Βαρβάρα Μαντζουράνη, καθώς και το ποσό των 150.000 ευρώ σε καθέναν από τους Κωνσταντίνο Δαβάκη και Μαρία-Χριστίνα Δημοπούλου.

5. Επειδή, όπως έχει κριθεί, κατά την έννοια των συνταγματικών διατάξεων των παρ.

1 και 2 του άρθρου 17 και της παραγράφου 1 του άρθρου 24, τα εμπράγματα δικαιώματα επί ακινήτου, όπως η κυριότητα, προστατεύονται στο πλαίσιο του προορισμού του ακινήτου, που περιλαμβάνει το φάσμα των επιτρεπτών χρήσεων του, οι οποίες καθορίζονται κυριαρχικώς, είτε απ' ευθείας από συνταγματικές διατάξεις είτε από το νομοθέτη ή, κατ' εξουσιοδότησή του, από τη Διοίκηση σε συμφωνία με το Σύνταγμα. Προκειμένου δε να επιτευχθεί ο συνταγματικός στόχος της διαφυλάξεως του φυσικού περιβάλλοντος, κατά τα ανωτέρω, ενόψει και του κοινωνικού χαρακτήρα του δικαιώματος της ιδιοκτησίας, επιτρέπεται η λήψη μέτρων συνισταμένων τόσο στη μεταβολή του προορισμού των ακινήτων, όσο και στον περιορισμό του φάσματος των δυνατών χρήσεων τους ή την ένταση της εκμεταλλεύσεως αυτών. Τα μέτρα αυτά πρέπει να θεσπίζονται με σεβασμό προς τη συνταγματική αρχή της αναλογικότητας, δηλαδή να είναι πρόσφορα για την επίτευξη του ανωτέρω στόχου και να μην υπερβαίνουν το αναγκαίο προς τούτο μέτρο, πλην δεν απαγορεύεται να έχουν ως αποτέλεσμα την ουσιώδη στέρηση της χρήσεως ακινήτου κατά τον προορισμό του. Στην τελευταία αυτή περίπτωση γεννάται αξίωση του θιγόμενου ιδιοκτήτη να του καταβληθεί αποζημίωση ανάλογα με την έκταση, την ένταση και τη χρονική διάρκεια της ανωτέρω στέρησης (ΣτΕ 2929/2011, 4536/2005, 3067/2001). Προς τις συνταγματικές αυτές διατάξεις στοιχεί το άρθρο 22 παρ. 1 του ν. 1650/1986, το οποίο, έχει την έννοια ότι, αν τα ανωτέρω μέτρα έχουν ως αποτέλεσμα την προαναφερόμενη ουσιώδη στέρηση της χρήσεως της ιδιοκτησίας κατά τον προορισμό της, είτε η ιδιοκτησία αυτή ευρίσκεται σε περιοχή προστασίας της φύσεως, είτε σε ζώνη προστασίας της, η αποζημίωση του ιδιοκτήτη δεν ανήκει απλώς στη διακριτική ευχέρεια της Διοικήσεως, αλλά γεννάται αξίωσή του προς αποζημίωση, η οποία θεμελιώνεται ευθέως στη διάταξη αυτή, αδιαφόρως αν έχει περιληφθεί η σχετική ρήτρα στην κανονιστική πράξη επιβολής των περιοριστικών όρων και απαγορεύσεων. Το δικαίωμα αυτό του ιδιοκτήτη ασκείται με την υποβολή αιτήσεως στη Διοίκηση, με την οποία αυτός μπορεί να ζητήσει και συγκεκριμένο τρόπο αποζημιώσεώς του, εκ των προβλεπομένων στο ανωτέρω άρθρο, (ανταλλαγή με έκταση του Δημοσίου - παραχώρηση κατά χρήση δημόσιας εκτάσεως σε παραπλήσια περιοχή για ανάλογη χρήση ή εκμετάλλευση - καταβολή εφ' άπαξ ή περιοδικής αποζημιώσεως - μεταφορά συντελεστή δομήσεως), τον οποίο η Διοίκηση οφείλει να αποδεχθεί αν αυτό είναι δυνατό υπό τα νομικά και πραγματικά δεδομένα της υποθέσεως. Σε αντίθετη περίπτωση, ο θιγόμενος ιδιοκτήτης αποζημιώνεται με έναν από τους λοιπούς εκ των προαναφερομένων τρόπων, κατά τη σχετική κρίση της Διοικήσεως, η οποία πρέπει να αιτιολογείται και ως προς την επιλογή του τρόπου αποζημιώσεως. Το θέμα, πάντως, της αποζημιώσεως ρυθμίζεται κατά το νόμο αυτοτελώς και δεν επηρεάζει την κρίση σχετικά με τον χαρακτηρισμό εκτάσεως ως περιοχής προστασίας ή ως περιφερειακής ζώνης προστασίας και με την επιβολή περιοριστικών μέτρων (βλ. ΣτΕ 2929/2011, 3641/2009, 2601-2603/2005, 4566-4571/2005, 4536/2005, πρβλ. 3111/2008, 3224/2009).

6. Επειδή, εξάλλου, κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 19 του ν. 3028/2002

(Α΄ 153), οι οποίες περιέχουν ολοκληρωμένο πλέγμα ρυθμίσεων για το θέμα της αποζημίωσης του ιδιοκτήτη ακινήτου, επί του οποίου επιβάλλονται μέτρα περιοριστικά της ιδιοκτησίας με σκοπό την προστασία των στοιχείων του πολιτιστικού περιβάλλοντος, για τη διεκδίκηση της αποζημίωσης με βάση τις διατάξεις αυτές απαιτείται η υποβολή σχετικού αιτήματος του ενδιαφερόμενου ιδιοκτήτη, για το οποίο αποφαινεται ο Υπουργός Πολιτισμού με πράξη εκδιδόμενη ύστερα από γνώμη της οικείας επιτροπής, η απόφαση δε του Υπουργού Πολιτισμού, με την οποία ολοκληρώνεται η διαδικασία αυτή, αποτελεί εκτελεστή διοικητική πράξη, η οποία υπόκειται σε αίτηση ακυρώσεως, δεδομένου ότι δεν προβλέπεται άλλο ένδικο βοήθημα κατ' αυτής (ΣτΕ 4641/2011). Εφόσον δε με τις διατάξεις αυτές αναγνωρίζεται πλέον ρητώς δικαίωμα προς αποζημίωση λόγω επιβολής περιορισμών στην ιδιοκτησία για την προστασία πολιτιστικών στοιχείων και θεσπίζεται σχετική διαδικασία, ο ενδιαφερόμενος οφείλει να ασκήσει το δικαίωμά του με την τήρηση της διαδικασίας αυτής και δεν δικαιούται, πλέον, να ασκήσει αγωγή ερειδομένη ευθέως στο άρθρο 24 παρ. 6 του Συντάγματος, δεδομένου ότι με τις ανωτέρω ρυθμίσεις του άρθρου 19 του Ν. 3028/2002 εξέλιπε το νομοθετικό κενό για την κάλυψη του οποίου είχε γίνει δεκτή η δυνατότητα ευθείας αγωγής για αποζημίωση, έτσι ώστε η παράλειψη του νομοθέτη να θεσπίσει διατάξεις σχετικές με την αποζημίωση ιδιοκτήτη για την επιβολή ουσιαστών περιορισμών στην ιδιοκτησία του κατ' εφαρμογή της νομοθεσίας για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, να μην οδηγεί σε αδρανοποίηση της ρητής συνταγματικής επιταγής για την καταβολή αυτής της αποζημίωσης. Είναι δε άλλο το ζήτημα της δυνατότητας του θιγόμενου ιδιοκτήτη να ασκήσει, αντί της αιτήσεως ακυρώσεως ή μετά την ακύρωση της πράξης αυτής, αγωγή αποζημιώσεως κατ' επίκληση του άρθρου 105 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα, ισχυριζόμενος ότι η εκδιδόμενη επί της αιτήσεώς του εκτελεστή διοικητική πράξη, που δέχεται μόνον εν μέρει ή απορρίπτει την αίτηση αυτή, είναι παράνομη και ζημιογόνος για τον ίδιο (ΣτΕ 2128/2014, 4627/2013, πρβλ. 4494/2013, 4641, 4151, 3419/2011).

7. Επειδή, σύμφωνα με όσα έχουν κριθεί, κατά την έννοια του άρθρου 22 ν. 1650/1986, παρέχεται στον θιγόμενο ιδιοκτήτη η δυνατότητα να επιδιώξει με αίτησή του προς τη Διοίκηση την αναγνώριση ότι έχει επέλθει ουσιαστικής στέρηση της χρήσης της ιδιοκτησίας του κατά τον προορισμό της και, περαιτέρω, τον καθορισμό του τρόπου της αποζημίωσής του με την ανταλλαγή της έκτασής του με έκταση του Δημοσίου ή την παραχώρηση κατά χρήση δημόσιας έκτασης σε παραπλήσια περιοχή για ανάλογη χρήση ή εκμετάλλευση ή την καταβολή εφάπαξ ή περιοδικής αποζημίωσης ή τη μεταφορά συντελεστή δόμησης σε άλλη ιδιοκτησία· η Διοίκηση υποχρεούται να εξετάσει το σχετικό αίτημα και, αφού λάβει υπόψη την κατά το άρθρο 24 του Συντάγματος επιβαλλόμενη προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, να κρίνει εάν με τα δεδομένα της συγκεκριμένης υπόθεσης έχει επέλθει ουσιαστικής στέρηση της χρήσης της ιδιοκτησίας σε σχέση με τον προορισμό της, ενόψει και του ισχύοντος στην περιοχή χωροταξικού και πολεοδομικού καθεστώτος και εάν συντρέχει

περίπτωση να χορηγηθεί στο θιγόμενο ιδιοκτήτη ένα από τα προβλεπόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 22 του ν. 1650/1986 αντισταθμίσιμα. Περαιτέρω, αν η Διοίκηση διαπιστώσει ότι πράγματι συντρέχει τέτοια περίπτωση και ότι δεν είναι δυνατή η ανταλλαγή της έκτασης με έκταση του Δημοσίου ή η παραχώρηση κατά χρήση δημόσιας έκτασης σε παραπλήσια περιοχή ή η μεταφορά συντελεστή δόμησης σε άλλη ιδιοκτησία, έχει την υποχρέωση να καθορίσει το ύψος της οφειλόμενης χρηματικής αποζημίωσης και τον τρόπο καταβολής. Ως εκ τούτου, απαιτείται οπωσδήποτε η υποβολή εκ μέρους του θιγόμενου ιδιοκτήτη αιτήσεως στη Διοίκηση, η οποία, ύστερα από στάθμιση των σχετικών δυνατοτήτων, είτε δέχεται το αίτημα, επιλέγοντας τον τρόπο αποζημιώσεως, είτε απορρίπτει αυτό με πράξη αυτοτελώς προσβλητή με αίτηση ακυρώσεως.

8. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, η παράλειψη της Διοικήσεως, εν προκειμένω του Υπουργού ΠΕΚΑ και του Υπουργού Οικονομικών, να εκφέρει κρίση περί του εάν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 22 παρ. 1 του ν. 1650/1996 στην επίδικη περίπτωση και περαιτέρω, εάν αποδέχεται τον συγκεκριμένο τρόπο αποζημιώσεως, αν αυτό είναι δυνατό υπό τα νομικά και πραγματικά δεδομένα της υποθέσεως, είτε σε αντίθετη περίπτωση επιλέγοντας έναν από τους λοιπούς εκ των προβλεπόμενων τρόπων, κατά τη σχετική κρίση της, που πρέπει να αιτιολογείται και ως προς την επιλογή του τρόπου αποζημιώσεως, είναι αυτοτελώς προσβλητή με αίτηση ακυρώσεως, η οποία ασκείται παραδεκτως. Λόγω όμως της σπουδαιότητας του ζητήματος, και ενόψει εν μέρει διαφορετικής νομολογίας του Α΄ Τμήματος (ΣΤΕ 4283/2013, 3899/2014), το Τμήμα κρίνει ότι η υπόθεση πρέπει να παραπεμφθεί στην επταμελή σύνθεση αυτού.

9. Επειδή, κατόπιν τούτων, η υπόθεση πρέπει να παραπεμφθεί προς επίλυση στην επταμελή σύνθεση.